

	Oldal
Közjegyzői rendtartás, örök. eljárás és közjegyzői költségek	200
Illetékjog	203
A közjegyzői gyakorlatot közvetlenül érintő határozatok ...	275

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle:

	19, 56, 93, 199, 240, 271
A végintézkedések alaki kellékeit megállapító törvény tervezete, Krenner Zoltán dr. kir. közjegyző tanulmánya (Hirkó Boldizsár dr.)	56
vitéz Fekete László gyakorlati útmutatója (Krenner Zoltán dr.)	135
Vagyonátruházási illeték. Horváth István dr. könyve (Pulay József dr.)	137

Szerkesztői üzenetek:

100, 120, 204, 244, 276

Kir. Közjegyzők és Közjegyzőjelöltek Nyugdíjintézetének közleményei:

39

XL. évfolyam.

Budapest, 1941. januárius hó.

1. szám.

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő és kiadó: SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR dr. budapesti kir. közjegyző. KIADJA: A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYLETE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Thököly-út 39. Telefon: 297—069

Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári csekkaszámlája: 41.951.

A Kir. Közjegyzők Közlönyének negyvenedik évfolyama.

A „Kir. Közjegyzők Közlönye“ címlapjára ezzel a számmal első ízben kerül fel a „XL. évfolyam“ jelzés. Bár ennek a közlönynek első száma tulajdonképpen 1895. március Idusán jelent meg, néhány évi időközi szünetelés miatt a közlöny csupán most érkezett el a negyvenedik évfolyamhoz. A közlöny történetét a jelenlegi felelős szerkesztő a Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egyletének 1934. december 8. napján tartott jubiláris díszközgyűlésén ismertette s ez az ismertetés a közlöny 1935. évi 2. számában egész terjedelmében is megjelent. A közlöny 1934. évig való történetét illetően erre a részletes ismertetésre utalunk, az azóta eltelt időre vonatkozólag szerkesztőség történeti nézőpontból csupán annyi felemlíteni valónk van, hogy Fekete László dr. 1939. év elején a főszerkesztői tisztségtől megvált.

Negyven év egy szakfolyóirat életével kapcsolatosan még a rohanó idők forgatagában is jelentős időmennyiség. A negyven éven át való megjelenés kétségtelen bizonyítéka egyrészt a sajtó vállalkozás szükségességének, de másrészt annak is, hogy a vállalkozás állandó kísérője a céltudatos munka volt. Egy lapot évtizedeken, sőt éveken át sem lehet megfelelő erkölcsi és anyagi támogatás nélkül fenntartani s viszont ez a támogatás komolyan

fenntartó erővel csak akkor jelentkezik, ha eredményeket, értékes munkát, komoly célok komoly szolgálatát látja.

Ennek a közlönynek szabatos célkitűzését a közlöny első száma a következőkben adta meg: „*Folyóiratunk a közjegyzői intézménynek, a jogrendben annyira fontos közhitelesség letéteményesének és éppen közhitelű jellegénél fogva a perenkívüli jogszolgáltatás leghivatottabb közegének ügyét fogja szolgálni, amennyiben a közjegyzőség elméleti és gyakorlati kérdéseit állandóan napirenden tartani, az intézménynek a hazai jogszolgáltatás érdekében való folytonos fejlesztésére hatni, az ország összes közjegyzőinek működését lehetőleg egyöntetűvé tenni s jelentőségét emelni lesz igyekezete. E mellett figyelemmel lesz jogéletünk egyéb jelenségeire is, amelyek bár tulajdonképpeni programján kívül esnek, igazságügyünk fejlődésére való jelentőségük miatt a hazai jogászt általánosabb szempontokból is érdekelhetik.*”

Nem a mi feladatunk annak megállapítása, hogy a közlöny negyven év alatt célkitűzéseinek megfelelő és mennyiben megfelelő munkásságot fejtett ki. Hangsúlyozni kívánjuk azonban a közlöny negyven évi munkásságából azt az állandóan kitartó figyelmet, amelyben az a közjegyzői intézmény fejlesztését érintő kérdésekkel való foglalkozást részesítette. Hogy erre szükség volt, sőt hogy erre jelenleg is igen nagy szükség van, azt igazolja az a köztudomású tény, hogy az 1874. évi XXXV. törvénycikk a közjegyzői intézményt távolról sem tökéletes, sőt inkább elhibázott, mint megfelelő formában iktatta törvénybe. Bizonyítéka ennek az, hogy alig nyolc évvel a törvény megalkotása után, az 1886. évi VII. törvénycikkkel novelláris módosítást kellett életbe léptetni. Sajnos az 1886. évi VII. törvénycikk szintén nem volt szerencsés törvényalkotásnak minősíthető s lényegét érintő hibája, hogy a képesítési előfeltételeknél az alaptörvénynek a kötelező közjegyzői gyakorlatra vonatkozó helyes rendelkezését — kétségtelen politikai okokból — elejtette.

A magyar közjegyzői kar s annak szakközlönye már a novella életbeléptetése óta állandóan sürgeti az intézmény megfelelő kiépítését és tökéletesítését célzó reformot. A novella életbeléptetése óta lényegesen megváltozott gazdasági és politikai viszonyok, a technika rohamos fejlődése, mégha az alaptörvény megfelelő lett volna is, kétségtelenül indokoltá tették volna a hatvan éves múlt után már önmagában véve is elavult közjegyzői rendtartás általános reformját.

A reformkérdések részleteivel ezúttal nem kívánunk foglalkozni, de a kiemelkedő fontossághoz mértén nem térhetünk ki

annak megállapítása elől, hogy az intézmény jogszolgáltatási fontossága és jelentősége csak egy olyan rendtartás-reform keretében fog a maga teljességében kibontakozni, amely egyrészt a kinevezési jogkörrel kapcsolatban a politikai vonatkozásokat teljesen kiküszöböli s így kinevezési előfeltételként kötelező közjegyzői gyakorlatot s esetleg előzetes szakvizsgát állapít meg; s másrészt és főleg, amely a közjegyzői hatáskört az eredeti közjegyzői hivatás, az okiratszerkesztés irányában jelentősen kiterjeszti. Az ezirányú reformnak multhatatlan előfeltétele, amiért ez a közlöny évtizedek óta ernyedetlen, erőteljes, sajnos azonban mindeddig eredménytelen harcot folytat, a jegyzői magánmunkalati jogsítvány egyidejű megvonása. Ez szükséges azért is, hogy az általános fejlődési irányt követően a közjegyzői intézményben rejlő közhitelességi előnyöket a jobbiztonság és a megelőző jogvédelem érdekében könnyebben és általánosabban hozzáférhetővé tegye. A közjegyzői intézmény megfelelő fejlesztését csak ilyen alapelvekkel rendelkező reform biztosíthatja s anélkül az intézményre vonatkozólag csak a további elsorvadás sajnálatos lehetősége maradna fenn. Az pedig, hogy minden kultúrállam jogrendszerében bevált és nélkülözhetetlen jogintézményt tudatosan elsorvasztásnak tegyünk ki, józan politika és észszerű elgondolás sehogysen lehet.

A Kir. Közjegyzők Közlönye a negyvenedik évfolyam küszöbén távolról sem akar ünnepelni, aminthogy az időmúlást érdemnek, önmagában véve ünnepelés tárgyának — különösen a mai nehéz időkben — nem tekinti. Lelki szükségét érezzük azonban annak, hogy a negyvenedik év határvénél egy pillanatra megállva a közjegyzői kar legfőbb felügyeleti hatóságának, a magyar kir. Igazságügyminiszternek, az ő kiváló vezető munkatársainak s a közjegyzői szervezetek vezetőinek alább következő megemlékező nyilatkozataival a jogász körök figyelmét arra az intézményre vetítsük, amelyet a közlöny hűséggel s talán eredményesen is szolgálni vél s amely intézmény a magyar jogrendszerben betöltött komoly hivatásánál fogva a fejlesztésre és a tökéletesítésre minden vonatkozásban alkalmas és méltó.

Megemlékezések.

Radocsay László dr.

m. kir. igazságügyminiszter, m. kir. titkos tanácsos.

A magyar közjegyző tisztében mindig a szó legnemesebb értelmében vett hivatást látott. Embertársainak mások jogos érdekét nem sértő jó tanácsokat adni, jogaikat és kötelezettségeiket világosan megrögzíteni, az ellentétes érdekeket a jog és a méltó nyosság szellemében összeegyeztetni, ezt érezte és érzi ma is legfőbb feladatának. A „Közjegyzők Közlöny“-ének négy évtizedes múltja tanúsítja, hogy a kir. közjegyzői kar minden igaz esz-közzel biztosítani kívánja hivatásának zavartalan betöltését. A lap magas színvonala, mélyenszántó tanulmányai élő bizonyossága a kar kiváló képzettségének és szakadatlan fejlődési vágyának. Egyúttal biztosíték a nagyközönségnek is, hogy a kar tagjaiban mindenkor megbízható tanácsadót talál.

Nagy örömmel használom fel a lap házi ünnepségét alkalmul arra, hogy a végzett jó munka felett a legteljesebb elismerésemnek adjak kifejezést és hasonló eredményes munkát kívánjak a jövőre is.

Antal István dr.

m. kir. igazságügyi államtitkár, országgyűlési képviselő.

A Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyesületének kiadásában megjelenő „Királyi Közjegyzők Közlönye“ ezzel a lapszámmal negyvenedik évfolyamába lép. Negyven esztendő a magyar közjegyzői kar érdekeinek szolgálatában jelentős idő, amely méltó arra, hogy az élet szemlélője ennél a mérőöldkőnél egy pillanatra megálljon s egy tekintetet vessen a múltba és a jövőbe is. A múltba pillantásra szinte ösztönös indítást ad az, hogy a közjegyzői működés — amelynek minél eredményesebbé és minél fokélettebbé tételét szolgálja a Királyi Közjegyzők Közlönye — elmúlt tények közhiteltű tanúsításával járul hozzá az igazság szolgálatához, tehát természeténél fogva megbeesülő és alkotó erejű ténykedéssel fordult a múlt értékei felé. Ebben az összefüggésben kifejezésre jut annak a köteléknek az ereje, amely közjegyzői kart — a közjegyzői működés természete, a közjegyzői kar szervezetének történeti kialakulása, úgyszintén társadalmi és igazságszolgáltatási jelentősége alapján — a magyar nemzeti eszmének cselekvő megnyilvánulásához fűzi. Hiszen nem lehet kétséges, hogy csak annak az egyénnek, annak a családnak, annak a nemzetnek van története és csak annak lesz jövője, amelynek életében a múlt megbeesült, élő és éltető hatalom. A közjegyzői kar ezen az alapon kapcsolódik bele a legközvetlenebbül a magyar állam nemzeti szerkezetébe.

A múltba vetett pillantás a jelenben fordul át a jövőbe. Ebben a jelenben megrendítően gyorsan, végzetszerűen bonyolódott összetételben tűnnek fel és tűnnek el az egyéni, a társadalmi, a gazdasági, a jogi élet rendezésére irányuló elvek. Igazságok, amelyek évszázadok folyamán megdönthetetlennek látszó erővel szabályozták az emberi társadalom szerkezetét, egyik napról a másikra alakultak át s új elvek keresték az igazság egyetemes érvényességének igényével az érvényesülést. Atalakulóban van az állam életének társadalmi és gazdasági szerkezete, feladatának és rendeltetésének köre és iránya. Szembehelyezik ez eszmeáramlatok a „szociális állam“ társadalmi és jogi szerkezetét a „jogállam“ fogalmával és gyakorlati megnyilvánulásával. Eppen azoknak az örök értékeknek a talaján, amelyeknek intézményes apó-lója a közjegyzői kar, meríthetünk átütő erejű biztatást afelől, hogy az eszmék és értékek harcában egyetlen örök eszmény nem szenvedhet vereséget: *a jognak az igazságosság erejétől átszótt eszménye.* Természetes és egyben örvendetes eredménye az emberi kultúra fejlődésének, hogy a jog és az állam értékrendszerében mindinkább kiterjedtebb helyet foglal el a szociális eszmé, amely a gyámolításra kiváltképen ráutalt társadalmi rétegek felkarolását teszi az erkölcs és a jog parancsolatává. A szociális eszme azonban csak a tisztult értelmű jogállam szerkezetében és az igazság eszméjét szolgáló jog szabályozása útján keresheti és találhatja meg gyakorlati érvényesülését. Az igazság eszméje tanúsítja és egyben biztosítja azt, hogy a „szociális állam“ és a „jogállam“ nem egymással ellenséges, de még csak nem is ellentétes társadalmi szerkezetek; egyik nem a másik eszmei és gyakorlati foglalatát alkotó értékek rombadóltén áll elő, egyik a másikkal nem is állítható szembe azért, mert csak az olyan társadalmi szerkezet illeszkedhetik belé az Istentől nyert emberi rendeltetés szolgálatába s ekként az egyetemes emberi kultúra közösségébe, amelynek *szabályozó alapja a jog, rendező elve az igazság, célja az ember boldogulásának, mint isteni rendeltetésnek szolgálata.*

Ezek az alapvető elvek határozzák meg a közjegyzői működés mai feladatát és jelentőségét is; az ezekben integrálódó szellem hassa át az elkövetkezendő évtizedekben is a „Királyi Közjegyzők Közlönye“-nek célkitűzéseit s ilyen szellem legyen a közjegyzői működés körében annak a magyar jövőnek egyik jelentős talapzata, amelynek eléréséért boldogan küzd minden igaz magyar.

Ghyczy Dénes dr.

m. kir. igazságügyi államtitkár.

A királyi közjegyzői intézmény a jogszolgáltatás egyik támasztó pillére, az igazságügy nagyértékű tényezője. A közjegy-

zők munkájának a peres jogszolgáltatásban főleg az okirati bizonyítás terén van szerepe, a perenkívüiben pedig ez a munka a felek jogviszonyait rendező, jogügyleteit és megállapodásait hiteles alakban lerögzítő, jogbizonytalanságot, pert megelőző ténykedés.

Amint a múltban a nemzedékek hosszú sora hagyományos megnyugvással fordult a káptalanhoz, mint hiteles helyhez és bízta a legfontosabb jogviszonyait szabályozó iratait annak őrizetére, úgy ma a társadalom minden rétege ugyanolyan bizalommal fordul a közjegyzőhöz és veszi igénybe azoknak a jogélet számos terére szétágazó munkáját.

Ennek a bizalomnak az előfeltétele a királyi közjegyzői kar anyagi és szellemi függetlensége, — aminek biztosítása az igazságügyi kormányzat mindenkor gondoskodásának tárgya. A szellemi függetlenségnek egyébként ékes bizonyítéka a „Kir. Közjegyzők Közlönyének“ negyven évfolyama.

A jubiláris évforduló alkalmából szívből köszöntöm a lapot s annak szerkesztésében és kiadásában közreműködő minden munkatársát.

Vladár Gábor dr.

m. kir. titkos tanácsos, kúriai tanácselnök,

az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályának főnöke.

Intézmények életének egy-egy szakaszát lezáró minden egyes mérföldkő egy-egy Janus szobor. Egyik arca vissza, a másik előre néz. A visszanéző arcban a múlt, az előre nézőben a jövő tükröződik. Amaz itélet, emez reménység. Ha az itélet, a múlt értékelése kedvező, Janus visszanéző arcát az öröm és a hála formálják összhangzó nyugodt vonásokba, kedvezőtlen itélet nyugtalan kifejezésekben mintázódik a két arcú isten visszanéző arcán. S nem hiába egy fő a két arc. Derülten visszanéző arenak bizakodóan előre vetett tekintet felel meg a másik oldalon, dicstelen múltba révedező arenak a jövőbe tekintő párja is esüggeteg.

A „Kir. Közjegyzők Közlönye“ XL. évfolyamának kezdetén elhelyezett mérföldkő visszanéző arcának tekintete vaskos kötetek hatalmas során siklik végig. A kép nemcsak a kötetek nagy számánál, nemcsak fizikai súly szerint mérlegelhető mennyiségénél fogva, hanem erkölcsi és szellemi értékénél fogva is felemelő. Nagyértékű elméleti értekezések, a gyakorlati életbe vágó fejtegetések, jogi kérdéseknek de lege lata és de lege ferenda kifejtései, a királyi közjegyzői kar munkaterületének feltárása, a hivatásrendi élettel összefüggő jelenségek, panaszok, problémák megvilágítása felmérhetetlen erkölcsi és szellemi értéket tárnak elénk.

Különös nagyjelentősége van a hosszú évfolyamsorozatnak

abban, hogy a közjegyzői munkaterületet és annak eredményeit feltárja. Ezt semmi más jogi szaklap nem nyújtja. Az ezzel nyert érték pedig nem kicsiny. Elég ebből a szempontból rámutatni csupán arra, hogy a jogtörténelem újabb állásfoglalása szerint a jogtörténelmi kutatásoknak nagyobb jelentőségük és több eredményük van az okirati anyagokra támaszkodva, mint pusztán a jogszabályok alapján. Márpedig amióta a káptalanoknak és egyéb hiteles helyeknek szerepét a királyi közjegyzői kar vette át, a jogtörténelmi kutatás szempontjából nagyjelentőségű okiratos anyag a királyi közjegyzők munkaterületén keletkezik.

Méltán derűs tehát a mérföldkő Janus szobrának visszatekintő arca és e derű joggal sugárzik át a Janus főnek jövőbe tekintő arcára is, mert a múlt nagy eredményéből méltán fakadhat bizalom és remény a jövőre is. A magyar jogászközönség tisztelettel és hállával köszönheti a Kir. Közjegyzők Közlönyét az eredményes szép múltért s bizalommal kérheti jövő munkájára Isten áldását.

Lázár Ferenc dr.

a budapesti kir. közjegyzői kamara elnöke, budapesti kir. közjegyző,
felsőházi tag.

A Kir. Közjegyzők Közlönye mindig önértékes és nívós szószólója volt a magyar jogszolgáltatás érdekeinek és a helyesen felfogott igazságügyi politikának. Sohasem tévesztette szem elől, hogy a közjegyzői intézmény és a közjegyzői kar érdeke azon mértékig fontos, amíg a mellett a legmagasabb szempontból felfogott igazságügyi érdekek szólnak.

A jogszolgáltatás jövőjét az egyszerűbb és gyorsabb, perenkívüli eljárás megfelelő kialakításában látván, s ennek egyik legfontosabb szervéül a kir. közjegyzőt képzelve el, különösen nagy súly volna helyezendő a közjegyzői intézmény két alappilléreinek nagyon is szükséges erősítésére.

Ezt a két alappillért a kir. közjegyző *függetlenségében, szellemi és erkölcsi emelkedettségében látom.*

Minden kísérlet, amely e két alappillért támadja, a kar életfeltételeit támadja meg.

Különösen vigyázni kell, hogy a hivatalnoki felfogás és a pártpolitika káros befolyása a közjegyzői intézményhez hozzá ne férhessen és a közjegyzőség szellemi és erkölcsi nivója az ország örvendetes terület gyarapodása alkalmával is megvédessék.

Az intézmény korszerű reformja és tökéletesítése a haladó idők követelménye, s ha a közlöny továbbra is ezért harcol; — igaz és jó ügyet véd.

Örley Dénes dr.

a debreceni kir. közjegyzői kamara elnöke, kisújszállási kir. közjegyző,
m. kir. kormányfőtanácsos.

40. év. Egy emberöltő, s 40 év alatt mennyi változás!

Akkor kezdtem el jelöltni működésemet, mikor a Közlöny első számai megjelentek. Közelről láttam a kezdet nehézségeit, láttam a nyugodt, békés fejlődés korát, s láttam a kényszerű szünetelést akkor, amikor Nemzetünk felett a történelem meglebegtette gyászfátyolát.

Láttam az újraébredést, s a fejlődést napjainkig. Maga a Közlöny történelmet irt le, s örökített meg lapjain. A Közlöny a mi Közlönyünk.

Urak továbbra is becsületes jó munkát!

Angyal Béla dr.

a pécsi kir. közjegyzői kamara elnöke, pécsi kir. közjegyző,
m. kir. kormányfőtanácsos.

Ha visszatekintünk a magyar közjegyzőség 65 éves multjára könnyen megállapítható, hogy ezen intézmény a tulajdonképeni közjegyzői működési kört illetőleg ma is még az 1874. évi XXXV. t.-c.-ben szükre szabott s az 1886. évi VII. t.-c.-ben alig módosított keretek között mozog.

Azóta pedig az egész világ megváltozott, átalakult!

Akkor még sok helyen lúdtollal irtak, míg ma írógépek katonának az irodákban, autó tülköl ablakunk alatt s repülőgép berreg felettünk.

Megállapítható az is, hogy elődeink ezen korlátok között is, mindenkor becsületesen s hivatásuk magaslatán állva teljesítették kötelességüket.

Ha azonban fenn akarjuk tartani a közjegyzői intézményt, akkor ez csak úgy lehetséges, ha a régi, immár elavult rendelkezéseket a mai kor igényeinek teljesen megfelelően átalakítjuk s a közjegyző működését sokszor csaknem megbénító bilinektől megszabadítva, mégis a közhitelesség kívánalmainak figyelembe vételével megalkotjuk teljes egészében a modern közjegyzőség alapját képező egységes reformot.

A stagnálás a halál s csak a haladás az élet!

A kamarák működését ezen reformtörekvések szorgalmazása jellemzi. Ilyen irányú cikkeket találunk a Közlöny régi számaiban.

Cikkem szükre szabott kerete nem engedi, hogy a kérdéssel részletesen foglalkozzam. Megtették ezt sokszor és sokan az immár 40 éve fennálló Közlönyünk hasábjain.

Ezúttal csak azon legsajátosabb munkakörre kívánok reá mutatni, amely a közjegyzőt egy jogállamban joggal megilleti.

Elméleti szemszögből nézve a közjegyző hivatása ideális. Ő az első tanácsadója a hozzáforduló feleknek és nem egyesek ügyét intézi, de mindenkivel szemben a jogot és igazságot igyekszik pártatlanul érvényre juttatni.

A közjegyzőség legsajátosabb munkaköre a hitelesítéseken és a birói megbízás folytán teljesített munkán kívül a megelőző jogvédelem tere s ezen belül főleg az okiratolás.

Az életviszonyok mai sokoldalúsága minden téren a munkakörök specializálódását, elkülönülését termelte ki és mindenütt szakemberekre van szükség, mert csak így várhatunk jó és eredményes munkát.

Teljesen téves azon, több oldalról hangoztatott felfogás, hogy a közjegyző működése egyoldalú. Hiszen igaz, hogy egy szerződést, végrendeletet megírni könnyen lehet, de egy jó és mindenütt, minden körülmények között helytálló okirat megszerkesztése ma a törvények és rendeletek tömegének közepette már speciális tudást és nagy gyakorlatot feltételez, mert az anyagi felelősség tudatában is minden lehetőségre gondolni kell. Egy jogállamban nem lehet túrni, hogy e téren kellő képzettség nélküli, intézményesen szabályozott zugirászok, kontárok, felelősség nélkül uralják a helyzetet.

A megalkotandó közjegyzői reformtörvényben míg egyrészt szabályozandó a kir. közjegyzőnek az okiratolás terén ha nem is teljes, de legalább szélesebb körre kiterjedő hatásköre, biztosítandó az állását megillető s munkájához mért jövedelme, de másrészt kellő gyakorlat megszerzése végett be kellene hozni a kinevezés előtti kötelező írásbeli és szóbeli közjegyzői szakvizsgát és legalább két évi tényleges közjegyzői gyakorlatot.

A közjegyzőség ne legyen politikai szereplés jutalma, hanem egy, e téren megszerzett gyakorlat és szorgalmas munka eredménye, beteljesülése. Ilyen módon lehet szakképzett utódokat nevelni.

Beszélünk papi, katonai stb. szellemről. Kell, hogy a közjegyzőt is egy bizonyos külön speciális közjegyzői mentalitás hassa át s ebbe mintegy bele nevelődjön, amit az elméleti tudás mellett csakis a megfelelő gyakorlat adhat meg. Csakis az ilyen közjegyzők teljesíthetik a jogállamban reájuk váró szép, magas tiszteletet és lehetnek a kiépítendő jövendő Nagymagyarországnak tevékeny, hasznos tagjai.

Tarján Béla dr.

a szegedi kir. közjegyzői kamara elnöke, szegedi kir. közjegyző,
m. kir. kormányfőtanácsos.

A „Kir. Közjegyzők Közlönye“ tekintetes Szerkesztőségének
Budapesten.

Ha visszanézek a kir. közjegyzői intézménynek azon négy évtizedes történetére, amelynek tartama alatt a „Kir. Közjegyzők Közlönye“ megjelent, emlékezetemben nagyon élénken kirajzolódik megboldogult Dr. Charmant Oszkár volt budapesti kir. közjegyzői kamarai elnöknek egyik közgyűlési beszéde, amelyben „a kir. közjegyzőt“ a „magyar úr“ fogalmával azonosította.

Abban, hogy a magyarországi kir. közjegyzői kar csaknem minden egyes tagját valóban a minden tekintetben kifogástalanságot jelentő „magyar úr“ jelzővel illethetjük, garanciáját látom annak, hogy ez a testület, — az eddig elfoglalt előkelő színvonalát a jövőben is meg fogja őrizni.

A Kir. Közjegyzők Közlönye is, a szélsőségektől tartózkodó hangjával ezen színvonal magasabbra való emelésének mindenkori számottevő tényezője volt. — Ezért a tekintetes Szerkesztőséget azon alkalomból, hogy a Közlöny 40-ik évfolyamába lép, szívből üdvözlöm és további közhasznú működésére Isten áldását kérem.

Kartársi üdvözlettel

Dr. Tarján Béla.

Pottyondy Béla dr.

szombathelyi kir. közjegyző, m. kir. kormányfőtanácsos,
a szombathelyi kir. közjegyzői kamara elnöke.

Igen Tisztelt Kedves Barátom!

Abból az alkalomból, hogy a szerkesztésed alatt álló „Kir. Közjegyzők Közlönye“ az 1941. évi 1. számmal a XL. évfolyamba lép, nem mulaszthatom el és egyenesen kötelességemnek érzem, hogy úgy a magam, mint a vezetésem alatt álló kir. közjegyzői kamara nevében hálás köszönetet mondjak azért az odaadó munkásságért, amelyet a „Kir. Közjegyzők Közlönye“ a közjegyzői intézmény és a közjegyzői kar érdekében megjelenése pillanatától kezdve immár négy évtized óta kifejt.

A „Kir. Közjegyzők Közlönye“ ezen négy évtized alatt, míg egyrészt a közjegyzői intézménynek tett felbecsülhetetlen szolgálatot azzal, hogy a közjegyzői kar jogos kívánságait és panaszait állandóan napirenden tartva, azokat az illetékesek tudomására hozta, másrészt a benne megjelenő tartalmas és magas színvonalon álló cikkekkkel a magyar jogásztársadalom őszinte elismerését érdemelte ki.

Engedd meg, hogy ezen jubileum alkalmával ama őszinte kívánságomnak adjak kifejezést, hogy a „Kir. Közjegyzők Közlönye“ még sok-sok évtizeden keresztül szolgálja megjelenésével a kir. közjegyzői intézménynek és rajta keresztül a magyar jogszolgáltatásnak érdekeit.

Szívélyes baráti üdvözlettel maradok

készséges híved

Dr. Pottyondy Béla.

Kovácsy Albert dr.

a marosvásárhelyi közjegyzői kamarának volt elnöke,
marosvásárhelyi megb. közjegyző.

Allamunknak két intézménye volt olyan, mely nemzetiségünk előtt különösen rokonszenves volt. Egyik a magyar bíróság, másik a közjegyzőség. Különösen a magyar bíróságot értékelték nagyra, ennek a tekintélye előtt örömet hajlottak meg s a magyar bíróság iránti tisztelet soha nem csökkent. Ez érthető. A magyar bíró, a bírói székben soha nem volt más, mint bíró. — Soha nem nézte, ki a fél, csak az eléje került ügyet látta, ezt vizsgálta s a maga nagy erkölcsi felelősségének tudatában hozta meg a döntését. — Az idegen ajkúnak éreznie kellett, hogy az ő nemzetiségéről nem vesz tudomást a magyar bíró s ítélkezésére nem gyakorol befolyást sem rokon, sem ellenszenv. — A magyar bíróság tárgyaló termében az idegen ajkú csak támogató és segítő készsége tapasztalt. A magyar bíró magasabb rendű erkölcsisége és felkészültsége biztosította a kellő tekintélyt, s kiváltotta a megbecsülést.

A mi karunk tagjait is, ezt igaz lélekkel állíthatom, — a bíróhoz hasonló tisztelet vette körül s a mi irodánkban sem tapasztalhatta egyik idegen ajkú sem, hogy vele szemben más hangot használt volna a közjegyző, kevesebb ügybűzgalommal járt volna el az ő ügyében.

Vegyes ajkúak területén működő kartársaim is igazolhatják, hogy a számarányhoz viszonyítva, több idegen ajkú fél kereste fel irodánkat. — Oka ennek is a részrehajlatlanság, a pártatlanság s az a lelkekben gyökerező kiírthatatlan tudat volt, hogy ügyük komoly és főleg megbízható elintézését nyert.

Negyven éves közéleti mult áll a hátam mögött. A közjegyzői karnak 39 éve vagyok tagja s igen bőséges alkalmam nyílt ez alatt a hosszú idő alatt idegen ajkúakkal érintkezni. — Sokszor váltott ki jól eső érzést lelkemben, különösen a román impérium ideje alatt, — az idegen ajkúaknak az az őszinte megnyilatkozása, hogy „más volt a magyar bíróság“ s hogy személyemre vonatkozóan tett az a kijelentés „bár te magyar vagy, mi szívesebben

keresünk fel téged, mint a román társaidat. — mert ügyünk rendes elintézésben részesül“.

A román impérium alatt egyetlen adminisztrációban, a bíróságban sem volt rendes ügykezelés. Ennek hátrányát az idegen ajkúak is megérezték s az összehasonlítás a multnak kedvezett.

A közjegyzői karba való bejutást, — valamelyik politikai párthoz való tartozás döntötte el, de ez még nem jelentett volna hátrányt, ha megfelelő lett volna a kiválasztás. De amikor nem jelentett akadályt az sem, ha anyagi természetű visszaélésért, — vizsgálati fogságot is szenvedett valaki, — ilyeneknek a kinevezése, — a kari tekintély lerombolását jelentette.

Míg a magyar uralom alatt a közjegyzői állás önmagában tekintélyt adó volt, az elmúlt impérium alatt csak puszta foglalkozás volt.

A „Visszatért Erdély“ — én „Hazatért Erdély“-nek mondanám, — igen várja az új kinevezéseket s várom én is, nem személyi okból, — hanem azért, mert Karunk Erdélyben leromlott tekintélyének feltámadását remélem.

Szmrecsányi Pál dr.

a kassai kir. közjegyzői kamara volt titkára, kassai kir. közjegyző.

Annak, aki 18 éves korától közjegyzői irodában dolgozott és a cseh megszállás utáni felszabadulásunkkor közjegyzői állásába visszakerült, nehéz feladat csak rövid sorokban megemlékezni arról a nevezetes családi évfordulóról, melyen a „Kir. Közjegyzők Közlönye“ XL. évfolyamába lép.

Jubiláris lapunk a közjegyzőknek és különösen a vidékieknek nélkülözhetetlen barátja és tanácsadója. Hálás köszönettel tartozunk fáradhatatlan szerkesztőségének és neves munkatársainak, akik cikkeikkel Közlönyünk színvonalát egyre emelik és azt a karon kívüli jogászvilágban is ismertté teszik.

Nem csekély részben Közlönyünknek köszönhetjük, hogy karunk céltudatos, becsületes és eredményes munkássága ma általánosan elismert és a közjegyzői intézmény jogszolgáltatási fontossága mindjobban előtérbe kerül.

Meggyőződésem, hogy a kir. közjegyzők legmagasabb elméleti és gyakorlati képzettségét, megbízhatóságát és kipróbáltságát a törvényhozás is rövidesen méltányolni fogja az okirati és közokirati kényszer soká nem ódázható kiterjesztésével, a telekkönyvi bekebelezést és törlést engedélyező magánokiratokon az aláírás hitelesítésének megkövetelésével, a bíróságok tehermentesítésével és hatáskörünk bővítésével járó intézkedések megvalósításával.

Most a különféle párt- és pénzuralmak alkonyán, a várt igazi

jogrend hajnalán a mi magyar, ősi hagyománnyal, de egyben korszerűséggel telített, magas erkölcsi és gazdasági érzékkel rendelkező karunknak a jogbiztonság, a jogrend és a magánjogi megelőzés érdekében továbbra is az élen kell maradnia különösen akkor, ha rászolgált helyetteseink az állások betöltésénél mellőzve nem lesznek.

Hanny Tódor dr.

a Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egyletének elnöke,
a közjegyzői kar felsőházi képviselője, győri kir. közjegyző,
m. kir. kormányfőtanácsos.

Kedves kötelességem Közlönyünk jubileuma alkalmából hálával megemlékezni dr. Charmant Oszkár, korán elhunyt kiváló kartársunkról. — Ő indította meg a lapot és volt sokoldalú közéleti elfoglaltsága dacára sok éven át szerkesztője és irányítója. — Országos Egyletünk és egész karunk nevében őszinte köszönetet kell mondanom továbbá dr. Holitscher Szigfrid, dr. Fekete László és dr. Szemerjay-Petrán Tibor kartársainknak, akik hosszú éveken át mint felelős szerkesztők és főmunkatársak nagy ügybuzgalommal és odaadással végezték a Közlönyünkkel járó terhes munkát. Köszönetet mondok végül mindazoknak is, akik értékes tanulmányaikkal és aktuális tárgyú cikkeikkel tartalmát gazdagították és szintjének emeléséhez hozzájárultak.

Önzetlen munkásságukért mindnyájukat karunk minden tagjának legteljesebb elismerése illeti meg.

Cholnoky Imre dr.

a Királyi Közjegyzők és Közjegyzőjelöltek Nyugdíjintézetének elnöke,
budapesti kir. közjegyző.

A Kir. Közjegyzők Közlönyét, a közjegyzői érdekek tántoríthatatlan harcosát, negyven éves jubileuma alkalmával szeretettel köszöntöm. Igen nagy, meg nem hálálható szolgálatot tett a Nyugdíjintézet életrehívása, megalakítása és zavartalan működhetése körül, elhervadhatatlan érdemei vannak abban, hogy ez intézményünk mai formájában fennáll. Viselje a nyugdíjügyet továbbra is szívéen és eddigi kitartó, célirányos, áldásos működését folytatva, érje meg az ötvenedik évfordulót.

vitéz Fekete László dr.

a Kir. Közjegyzők Közlönye 1927—1931-ig felelős 1932—1938-ig
főszerkesztője, budapesti kir. közjegyző, m. kir. kormányfőtanácsos,
felsőházi póttag.

A közjegyzői Karnak — mint az eddigi jubileumok alkalmával — most a Közlöny megjelenésének negyvenéves évfordulója alkalmából sincs oka — jubilálni.

Ha ugyanis arra gondolunk, hogy több, mint hatvan esztendeje minő ígéretekkel, minő reményekkel indult el útjára a fiatal közjegyzői intézmény s látjuk, hogy ez ígéretekből, jogos reményekből azóta úgyszólván semmi sem valósult meg, urrá lesz rajtunk a csalódás-okozta keserű érzés.

A közjegyzőség intézményesítése akkor azzal az — illetékes helyről — kimondott célzattal történt, hogy „legyen egy intézmény, mely önálló hatáskörrel illeszkedvén be az igazságügyi szervezetbe, a közhit-igényelte szolgálatot a magánjogszolgáltatás terén és a perenkívüli eljárás bizonyos ágaiban a bíróság mentesítésével teljesen ellássa.“

Ugyancsak illetékes helyről akkor elhangzott nyilatkozatok szerint a szervezési törvény csak kezdeti lépés az intézménynek már akkor elgondolt tökéletesebb kiépítése felé, melynek során többek közt főleg a telekkönyvi ügyletek, az egész hagyatéki eljárás — ideértve a közhitű tanúsítást jelentő átadóvégzés meghozatalát is (mely tárgyban akkor nemsokára kész javaslat is terjesztetett az országgyűlés elé) — közjegyzői hatáskörbe utaltattak volna.

E felelős ígéretekből — pedig az idők változásával, a korszerűség követelménye az eredeti elgondolás körét egyre tágította — úgyszólván semmi sem valósult meg, sőt az azóta hozott egyes rendelkezések inkább ellentétes irányúak.

A jubileum alkalmából tehát annak az — úgy hiszem, általános óhajtásnak adok kifejezést, valósuljanak meg mielőbb — nem csak ezek a régi, de mindezideig be nem váltott felelős ígéretek, hanem az idők változásából adódó korszerű reformtörekvések is, mert különben, az igazságszolgáltatásnak a bíróság s ügyvédség melletti e harmadik pillére, a közjegyzői intézmény bizonyosan elsorvad.

Pulay József dr.

a Magyarországi Kir. Közjegyzőhelyettesek Országos Egyesületének elnöke,
budapesti kir. közjegyzőhelyettes.

Azt a negyven évet, amit a Közlöny a mai nappal betölt, sokféle szempontból lehetne méltatni és értékelni. Én mégis úgy érzem: a közjegyzői hivatás művelőinek nagy családján belül nekünk, helyetteseknek van legtöbb okunk az ünneplésre, amint-hogy a szűkebb családban is az apa születésnapja a gyermekek számára a legnagyobb ünnep.

Mert mit jelentett a Közlöny az elmúlt négy évtizedben a helyettesi karnak?

Legelsősorban állandó és közvetlen *tanulási alkalmat*. Akkor, amikor a jogélet ezerfelé ágazó szálait immár a legfegyvelmezettebb

agy is alig képes összefogni; és amikor a szorosán vett közjegyzői joganyag átfogóbb művelése, — sajnos, nem egyszer érdeklődés hiánya miatt is, — csak nagyon lassan, szinte santikálva követhette nyomon a száguldó életet: a Közlöny volt az, amely példátlan szorgalommal gyűjtögette hónapról-honapra a hivatásuk iránt valóban érdeklődők számára nélkülözhetetlen adatokat, sőt, minden alkalmat felhasznált arra is, hogy azokat a lehetőség szerint fel is dolgozza, vagy dolgoztassa. E téren Közlönyünk igazán pótolhatatlan munkát végzett; mert aki havonta pontosan beköpgató számaint évek során át lelkiismeretesen áttanulmányozta, — és meg vagyunk győződve arról, hogy ezt minden olvasója megtette, — az egy feladata magaslatán álló, biztos ítéletű, szolgálatra mindig kész tanítómester vezetése mellett könnyűszerrel tarthatott lépést szaktudományának fejlődésével. E tekintetben a Közlöny ma már több, mint egyszerű folyóirat; kútfő, amelyre karunk életében forrás gyanánt hivatkozni szokás.

A Közlöny azonban ezzel nem elégedett meg. *Szószék* is lett, amely előzékeny készséggel engedett teret az érvényesülésre, sőt maga hívta, buzdította, bátorította a tehetséges fiatalokat, hogy képességeiket a gyakorlati életben felmerülő problémák elméleti kifejtésével fejlesszék és gyarapítsák.

Különös öröm számomra, hogy nyugodt önérzettel állapíthatom meg: a helyettesi kar ezt a páratlan alkalmat soha nem hagyta kihasználatlanul. A közjegyzői kar legkiválóbb tagjai helyettes korukban a Közlöny hasábjain kezdték mutatni oroszlánkörmeiket s nem egynek közülük tevékeny része volt a szerkesztés munkájában is. Nyomdokaikba igyekeztek lépni a jelenlegi helyettesek is; még élénken él emlékezetünkben az a szám, amelynek minden vezető cikkét, — a szerkesztőség elismerő megállapítása szerint, — helyettesek irták. Az viszont, hogy az ilyen irányú munkásság, — ellentétben a régebbi időkkel, — ma gyakorlati méltánylásra, sajnálatos módon, igen kevéssé talál: fájdalmas tény, amivel a jövőben, félek, számolni kell, de ami éppen a Közlönynek köszönhetően nem vezetett eddig az ambíciók teljes kihalására.

Mert a Közlöny, — és ezt itt különös melegséggel kell megállapítanom: negyven éven át a helyettesi kar legőszintébb, legigazabb és legenergikusabb *barátja és pártfogója volt*. Nemcsak küzdelmeink számára biztosított lapjain állandó teret; nem csupán ténykedéseinket, beadványainkat, polémiánkat kísérte állandó jóindulatú figyelemmel; hanem maga is az első csatasorban állott mindannyiszor, amikor a helyettesi kar általa jogosnak és igazságosnak felismert érdekeiről volt szó, kockáztatva nem egyszer saját népszerűségét is azok előtt, akiknek ilyen felismerésre nem volt még idejük, vagy alkalmuk. Hogy harcaink itt-ott eredményre

vezettek; hogy ma már közjegyzői köztudat az, hogy a helyettesi kar az intézmény jövőjének egyetlen hivatott letéteményese; és hogy még mindig *van* egyáltalán jövőjében bízó és érte küzdeni képes helyettesi kar: az igen nagy részben a Közlöny meleg fegyvertársi magatartásának eredménye.

Az őszinte együttérzés, a mélységes hála és a tántoríthatatlan hűség érzelmeivel köszöntöm most karunk nevében, 41. évfolyamának küszöbén, a jubiláló Közlönyt. Adja Isten, hogy az általa annyit hirdetett és mindig követett célok mielőbb megvalósuljanak; hogy minél több fiatal tehetség kapcsolódjék bele, — saját — és hivatásának intézményesen biztosított jövője érdekében, — jogelméleti munkásságába; és hogy együtt megvívott küzdelmeinknek mihamarabb csak emléke éljen a régebbi évfolyamok sárguló lapjain.

Közlemények.

Szemelvények Antal István dr. erdélyi beszédeiből.

A visszacsatolt erdélyi részeken újra felállított kolozsvári, marosvásárhelyi és nagyváradi kir. ítélőtáblák alakuló ülésüket januárius hó 16., 17. és 18. napján tartották meg. Mindhárom alakuló ülésen az igazságügyminisztérium részéről részt vett Antal István dr. államtitkár és *Lutílszky* Jenő dr. osztályfőnök, az elnöki osztály vezetője. Antal István dr. mindhárom alakuló ülésen beszédet mondott. Ezek a beszédek, nemcsak mint szónoki teljesítmények voltak messze kimagasló jelentőségűek, de az élesen látó jogász, böles kritikai megállapításainak egész sorozatát tartalmazzák. A beszédekből közöljük az alábbi részleteket:

„Az igazságszolgáltatásnak ezen az oltárán több mint két évtizeden át nem a mi igazságunk áldozati tüze lobogott. Nem az igazság eszméjének egyetlen és kizárólagos éltető eleme, az *erkölcsi törvény* tartotta azt életben, hanem egyesegyedül a tényleges erő, a pusztá erőszak és meztelen önkény. *Deák Ferenc*, a haza bölese mondotta: „*El lehet ugyan gonózsággal — alacsony eszközök által az igaz ügyet nyomni egy időre, de végre mégis feltámad az igazság hatalmas erővel és elnyomóit rettentően megbünteti.*“ Itt, a székelység ősi fővárosában nem történt most egyéb, mint hogy *végzetszerűen beteljesedett Deák Ferenc proféciaja*. A magyar jog oltárán meggyújtjuk most a magyar igazság messzevilágító szövétnekét.”

„A *Székelyföld Magyarország védő bástyája*. E kis ország népének ma is minden pillanatban készen kell állnia saját szabadsága, szűkebb hazája függetlensége és az egész magyar föld önálló léte védelmére. *Fegyverünk kétfajta van: az a dicsőséges magyar kard, amelyet a magyar honvéd tart kezében és a jognak és a törvénynek lángpallosa, amellyel a magyar bíró igazságot tesz.*“ (A marosvásárhelyi tábla alakuló ülésén tartott beszédből).

„A mai Magyarország, mint középállam alig engedheti meg magának, hogy egyes országrészek külön jogterületet alkossanak. Nemcsak célszerűségi, jogbiztonsági, kulturális és pénzügyi szempontból, hanem azért sem.

mert az *egységes jog nagy, nemzetösszetartó erő*. Viszont nem lehet kétséges, hogy az erdélyi országrész sajátos viszonyai bizonyos tekintetben a már meglévő külön jogszabályok fenntartását is szükségessé tehetik. *Az erdélyi jog semmiesetre sem nélkülözheti azokat az értékes jogintézményeket, amelyek a régi jogszabályok, valamint a régi helyi szokás alapján még mindig fennállanak.*“

„Erdély nem csupán a vallásszabadságnak, hanem az alkotmányos állami rend és a jogállam klasszikus fogalmának is hazája volt. A jogállamnak kettős kritériuma van: az első az alkotmányosság, a második a törvény előtti egyenlőség kritériuma. Mindkettő sérteitlen épségben tartása fölött elsősorban a bírói lelkiismeret hivatott őrködni.“ (A kolozsvári tábla alakuló ülésén tartott beszédből).

„Szent László király élete és műve az örök magyar sors szimbólumát: az igazság és kard egymásrataltságot példázza. Az igazság hatalmas erkölcsi erő, azonban önmagában tehetetlen, kard kell hozzá, hogy érvényesüljön. Két évtizedes, sokszor reménytelen, de végül mégis eredményes küzdelem során hivatkozhattunk mi a világ legszentebb emberi és isteni jogainkra, évszázados kultúránkra, érdemeinkre, dicső multunkra, igazságunkra, mindezzel elrabolt jogainkból egy jottányit sem szereztünk vissza. A világ csak akkor kezdett megértő lenni a magyar nemzet jogos igényei iránt, amikor igazságunk mögött megcsillant a szuronyok erdeje. De nem szabad azt sem elfeledni, hogy országunk méltó európai helyzetét, erőteljes fejlődését, nagyobb biztonságát csak egy principium megvalósításával lehet elérni; ha a jogok sürgetésére és kiterjesztésére igénybevett fölös társadalmi energiákat a nemzeti közösség iránt tartozó kötelességek és áldozatok fokozottabb és alázatosabb teljesítésére csoportosítjuk át.“

Radocsay igazságügyminiszter a budapesti kamara társasvacsoráján. Radocsay László dr. igazságügyminiszter, aki a közjegyzői intézmény és a kar iránt érzett megbecsülő jóindulatának minden adott alkalommal tanújelét adta, a budapesti kamara januárius 14. napján tartott társas vacsoráját személyes megjelenésével tisztelte meg. Kiséretében megjelentek még a minisztérium részéről *Ghyczy* Dénes dr. igazságügyi államtitkár, *Vladár* Gábor dr. m. kir. titkos tanácsos, kúriai tanácselnök, a törvényelőkészítő ügyosztály vezetője és *Farnos* Dezső dr. miniszteri tanácsos, a közjegyzői felügyeleti ügyosztály helyettes vezetője. A minisztert és munkatársait a kamara részéről *Lázár* Ferenc dr. elnök, felsőházi tag, néhány közvetlen meleg szóval köszöntötte.

Az ügyvéd és bírói vizsgálóbizottság közjegyző tagjai. Az igazságügyminiszter vitéz *Fekete* László dr. budapesti kir. közjegyző, kormányfőtanácsost és *Lázár* Ferenc dr. budapesti kir. közjegyző, kamarai elnök, felsőházi tagot 1941—1943. évek tartamára az egységes ügyvéd- és bírói vizsgáló bizottság tagjaivá kinevezte.

Sub auspiciis Gubernatoris avatások. Két közjegyzői vonatkozású, kormányzógyűrus doktorráavatásról kell igaz örömmel megemlékeznünk. Ifj. vitéz *Pesthy* Jánost, vitéz *Pesthy* János dr. nagykőrösi közjegyző fiát a budapesti és ifj. *Szilléry* Pétert, *Szilléry* Péter dr. pécsi kir. közjegyző fiát a pécsi tudományegyetemen a kormányzó gyűrűjével avatták a jogtudományok tudorává.

A nyugdíjintézet ülése. A kir. közjegyzők és közjegyzőjelöltek nyugdíjintézetének intéző bizottsága Budapesten január 24-én Cholnoky Imre dr. elnök vezetésével ülést tartott. Az ülésen az 1940. évi zárószám- adást, vagyommérleget és az 1941. évi költségvetést tárgyalták s elhatározták, hogy azok elfogadása tárgyában a közgyűlés elé indítványt fognak előterjeszteni. Megállapították az ülésen az 1941. évre a nyugdíjjárulékot: az e tárgyban hozott határozatot a nyugdíjszabályzat rendelkezéseinek megfelelően az intézet e közlöny jelen számában tette közzé. Megválasztották még az állandó döntőbírókba a nyugdíjintézet részéről Lázár Ferenc dr., Fekete László dr., Angyal Béla dr. és Pottyondy Béla dr. kir. közjegyzőket, majd különböző folyó ügyeket intézték el.

A közjegyzőknek fémbélyegzőt kell használniok. A budapesti kir. közjegyzői kamara 1765/1940. K. k. szám alatt a következő határozatot hozta: „Számos vizsgálati jegyzőkönyvből megállapíthatólag a Kamara területén több közjegyző nem fém, hanem gumi pecsétet használ. A Kamara ehelyütt utal arra a több ízben leszögezett elvi álláspontra, amely szerint a közjegyzői pecsét jelentőségére tekintettel, de egyben az esetleges hamisítások megnehezítése végett is a közjegyzői törvény vonatkozó rendelkezései, valamint a 653/1875. I. M. E. sz. rendelet 7. §-a akként értelmezendő, hogy a közjegyzői pecsétnek fémből kell készülnie. Ennek folytán a Kamara felhívja a területén működő kir. közjegyzőket arra, hogy amennyiben hivatalos pecsétjük nem fémből való volna, ehelyett haladéktalanul fémből készült hivatalos pecsétet szerezzenek be, ennek bemutatása tekintetében az 1874. évi XXXV. t.-c. 14. §-ában foglaltaknak tegyenek eleget, a gumi pecsétet helyezték használaton kívül és eljárásukról a Kamarának 45 nap alatt jelentést tegyenek. Megjegyzi egyúttal a Kamara, hogy a felhívás figyelmen kívül hagyását fegyelmi vétségnek tekinti, amely fegyelmi eljárás megindítására szolgáltat alapot.“

A váltóóvás újabb elengedése. 1940. július 11-től december hó 31. napjáig váltóknak fizetés végett való bemutatását, illetve az óvás felvételét a minisztérium tudvalevően ideiglenesen elengedte. Jan. 1-től kezdve a csonkaország területén ismét hatályba léptek a rendes szabályok. A közlekedési nehézségekre tekintettel a minisztérium 450/1941. M. E. számú rendeletével az 1941. jan. 14. napja után bezárólag január 23-ig lejárt váltók tekintetében az óvást újólá elengedte. A visszaesett felvidéki kárpátaljai és erdélyi részekben jelenleg is hatályban van az a rendelkezés, amely szerint az óvás felvételt bizonytalan ideig elengedték.

Új örökösödési adó Franciaországban. A Gazdasági Jog közlése szerint Franciaországban új örökösödési adótörvény lépett életbe, amely szerint a 3 gyermekkel bíró családok, ha a hagyaték az 500.000 frankot meg nem haladja, örökösödési adót nem fizetnek. Az adómentes értékhatár minden további gyermeknél 100.000 frankkal növekedik. A két gyermekes családok örökösödésénél az adózás nem változik, viszont az egy gyermekes, vagy gyermektelen családoknál magasabb adókulcsot alkalmaznak.

Hitelsértés örökség visszautasításával. A Kúria egyik büntető tanácsa B. 3979/1939. szám alatt hozott határozatával egy adott esetben az örökség visszautasítását hitelsértésnek minősítette a következő indoklással: „A visszautasított örökrész értéke messze túlhaladta azon ingók értékét, amelyet a vádlott állítólag az örökrészébe való betudás feltételével kapott ki örökhagyótól, jól tudta tehát a vádlott azt, hogy a sértettnek vele szemben lejárt követelése van és közvetlenül a hagyatéki tárgyalás előtt létesített végzésből tudomása volt arról, hogy a követelés erejéig

az örökség címén reá háramló ingatlanjuttaléokra a jelzálogjog bekebelezetett, tudta azt is a vádlott, hogy kérdéses örökrészen kívül más, fedezetül szolgáló vagyona nincs. Amikor tehát a vádlott mindezek tudatában az örökséget visszautasította, nyilvánvalóan tudva és akarva jogtalanul járt el. A hitelsértés vétsége tehát megállapítható volt.“

Hirdetmény. A Királyi Közjegyzők és Közjegyzőjelöltek Nyugdíjintézetének intézőbizottsága a nyugdíjszabályzat 9. §. 1. pontja alapján folyó évi január hó 24. napján megtartott ülésében az 1941. évben a kir. közjegyzők által fizetendő havi nyugdíjjárulék összegét a nyugdíjszabályzat 40. §. 1. bekezdésének utolsó mondatában minimált 50 azaz ötven pengőben állapította meg. Ezt a nyugdíjszabályzat 40. §-ának 3. bekezdésében foglaltaknak megfelelően közzéteszem. Azok a kir. közjegyzők, akik a múlt évben póttjárulékot fizettek, ezt a folyó évben is változatlanul fizetik a fenti 50 pengő jutalékkal együtt. Budapesten, 1941. évi január hó 24. P. H. Dr. Cholnoky Imre s. k. elnök.

Közjegyzői irodavezetőnek ajánlkozik 13 évi közjegyzői irodai gyakorlattal, tökéletes jártassággal és perfekt román nyelvtudással is, Rodán Ottó okl. jegyző, Margitta, Bihar vármegye.

Hosszabb gyakorlattal bíró **helyettes,** esetleg **jelöltet** és gépirásban jártas **segéderőt** keresek. Német nyelvismeret kívánatos, de nem feltétel. Dr. Richter Richárd budapesti kir. közjegyző, VII., Károly-körút 3/a.

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle

A végintézkedések alaki kellekeit megállapító törvény tervezete címmel Krenner Zoltán dr. kiskúnfélegyházi királyi közjegyző, akinek a magyar közjegyzői kar és intézmény időszerű kérdéseiről írott értékes írásai gyakran jelentek meg e közlöny hasábjain, egy füzetet adott ki. A füzet bevezető része szerint a törvénytervezet összeállításának célja, hogy a magánjogi törvénykönyv javaslata előtt külön törvény szabályozza a végrendeletek alaki kellekeit, vagyis az 1876:XVI. t.-c. helyébe akar új törvényt s ehhez állítja össze a szükséges adatokat. A közjegyzői hatáskör megállapítható állandó szűkítése helyett annak kibővítését kívánja, a régi hiteles helyek korszerűsítését. A végrendeletek megbízhatóságát fokozni kívánja. Az összeállított törvénytervezet szerint a végintézkedés alapformája csak a közvégrendelet lehet, vagyis elvileg végrendeletet csak királyi közjegyző, vagy királyi járásbíró előtt lehet tenni és pedig élőszóval, vagy előre elkészített, akár sajátkezűleg írt, akár idegen kézzel írt irat átnyújtásával; a sajátkezűleg írt és aláírt végrendelet a végintézkedés végleges hatályú rendes alakja; az írástudatlan, kiskorú, testi hibában szenvedő csak közvégrendeletet tehet; az idegen kézzel írt végrendelet is maradhat titkos; a szóbeli végrendelet, mint rendes végrendeleti alak megszűnik, a helyhatósági közegek közreműködésével ideiglenes hatályú végrendelet alkotható; a tanúk alkalmazása közvégrendeletnél nem kötelező. Krenner dr. munkáját kizárólag a közjegyzők és helyettesek részére írta bírálati anyagként s azt mindenkinek megküldi. A nyomtatási költségeket fedező ára hat pengőben lett megállapítva. A karunkat érdeklő mű részletes méltatására vissza fogunk térni.

Magyar Jogi Szemle. (XXII. évfolyam, 1. szám). Olchváry Zoltán, Harmath Jenő, Szrubián Dezső, Czigliányi Aladár dr. és Szentmihályi Gyula

dr. cikkei után s az állandó rovatok közleményei között az Előadások rovatban ismertetik Sándorffy Kamill kúriai bírónak a Magyar Jogászegyletben „Miért maradt meg Erdélyben az osztrák polgári törvénykönyv“ címen tartott érdekes előadását, amely a kérdés történeti oldalát világítja meg. E szerint az Optkv. Erdélyben 1849. szeptember 1-én lépett hatályba. Az 1861-ben egybehívott országbírói értekezlet külön megbízás hiányában nem foglalkozott Erdély jogának rendezésével. Ugyancsak nem volt Erdélynek képvisellete az 1861. évi eszaki országgyűlésen sem. Az 1867. évben összehívott országgyűlésen már ott voltak Erdély követei is. 1868-ban 33 erdélyi képviselő törvényjavaslatot nyújtott be a magyarországi törvények és törvényerjű szokásoknak Erdélybe való kiterjesztése s az Optkv. hatályának megszüntetése iránt. A javaslat felett megindult nagyterjedelmű vitát Náray Szabó Miklósnak, a Kúria későbbi elnökének felszólalása döntötte el, amely szerint a javaslat csak abban az esetben volna keresztülvihető, ha Magyarországon kodifikált törvények volnának. Valószínűnek jelezte, hogy néhány év alatt megalkotják a magyar polgári törvénykönyvet s azt természetesen Erdélyben is életbe fogják léptetni. Amint köztudomású, polgári törvénykönyv azóta sincs, néhány év helyett azóta 72 év telt el s így maradt azóta is hatályban Erdélyben az Optkv. — Emlékezések címen e számban külön rovat indult meg azzal a céllal, hogy a jogtudomány művelői közül kegyelettel emlékezzenek meg azokról az úttörő egyéniségekről, akiknek születési vagy halálozási évfordulója a folyóirat illető számának megjelenési hónapjára esik. Itt közlik, hogy 1889-ben január 4-én halt meg Vácon Ökröss Bálint jeles jogtudós, a budapesti közjegyzői kamara egykori elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, akinek számos munkája jelentős alkotása a magyar jogi irodalomnak.

Gazdasági Jog. (H. évfolyam, 1. szám). A német kártérítési jog reformjáról Márton Géza, Igazgatósági tagság a szövetkezeteknél címen Glácz Ottmár cikkeit, majd Sándorffy Kamill kúriai bíró tollából az Optkv. nek Erdélyben való hatályosságáról a Magyar Jogászegyletben tartott előadásának megfelelő cikkeket hoz ez a szám. A jelenleg különösen időszerű előadáshoz fűzött kritikai megjegyzéseket Nizsalovszky Endre dr. e szám Szemle rovatában. A Jogalkotás rovatban az új törvényeket és a gazdasági vonatkozású rendeleteknek egész sorozatát ismertetik.

Adók és Illetékek Zsebkönyve. (Átdolgozott, bővített IX. kiadás.) Almásy Károly dr. pénzügyi tanácsos, Hegyessy Gyula dr. és Nagy Dezső Bálint dr. közigazgatási bírák szerkesztésében most jelent meg az Adók és Illetékek Zsebkönyvének új kiadása. Az új kiadást az 1940. év pénzügyi vonatkozású jogszabályalkotása tette szükségessé. Egyébként a zsebkönyv füzet ezúttal is felöleli az összes egyenes adókat és illetekeket is ismerteti a forgalmi adó rendszert. A nagy anyaghoz mérten a kis zsebkönyv mindenképp a legfontosabbakat s így főleg azokat a tudnivalókat adja, amelyekre a mindennapi életben állandóan szükség van, így adózási és illetekkérdésekben a közjegyzői irodáknak is megfelelő általános tájékoztatást nyújt. E vonatkozásban különösen hasznos szolgálatokat tehet a visszacsatolt részekre kinevezett közjegyzőknek. A kézikönyv egyes fejezeteit a legkiváló szakemberek, a szerkesztőkön kívül Kerecsy Jenő dr., Majorcsák Ferenc dr., Semerédy Sándor dr., Tillmann István dr., Pataky Gedeon dr., Pesztalics József dr., Koós István dr., Nyulászi Alajos dr. és Kassay Jenő dr. írták. A zsebkönyv ára 6 P. és kapható az Ügyvédboltban, Budapest, V., Markó-utca 25. Központi kir. járásbíróság aulája.